

politiske og økonomiske – dem skal vi også kunne diskutere.

De politiske konsekvenser er der selvsagt megen diskussion om, men det er vel sandsynligt, at forbeholdet i visse situationer kan betyde, at Danmark får mindre gennemslagskraft, især når EU-landene drøfter økonomiske spørgsmål. Faktisk ser vi en tendens til allerede nu, at eurolandene styrker deres debat. Vi kender ikke svaret endnu. Vi kender ikke konklusionen endnu. Men tendensen er der.

På det økonomiske felt er den danske rente selvfølgelig vigtig for vores investeringer, for vores beskæftigelse. Lad mig sige det også her: ØMU-forbeholdet kan ses på den danske rente. Det er vores vurdering, at det kommer til at koste en renteforskel. Hvor stor den bliver, hvor langt den rækker, kan ingen dømme om på nuværende tidspunkt. Men en forskel bliver der i disfavør for Danmark.

Med ERM II har Danmark meldt klart ud til omverdenen: Vi holder fast i vores fastkurspolitik, men det ændrer ikke ved, at den danske valutakurspolitik fortsat er et nationalt anliggende.

Udviklingen i dette efterår, da den finansielle krise var på sit højdepunkt, illustrerede mere end så meget andet, hvad der kan opfattes som prisen for at stå uden for: Når spekulationerne for alvor går i gang og den finansielle krise for alvor begynder at ramme os i Europa, ja, så går det normalt ud over de lidt mindre landes valutaer, så flygter man over i de store, sikre valutaer, og det presser selvsagt de små landes valutaer, også selv om økonomierne er i orden.

Det har der været en tendens til, det har vi set; vi har lige mærket suset af fuglene fra de finansielle markeder, og en forudsætning for, at det ikke gik værre, var selvfølgelig, at vi havde den stærke økonomiske politik.

Hvis jeg skal gøre det op, tror jeg alligevel, at vi også her ser konsekvensen af vores placering lige nu. Vi måtte forhøje renten. Vi oplevede et pres på kronen i september. Nu er vi kommet igennem på en fornuftig måde. Det er ikke til at komme uden om, at sådan et pres vil vi opleve for lande, der har den placering, som vi har.

Hvor stor en eventuel merrente der bliver tale om, er i et betydeligt omfang også op til os selv. Det kommer meget an på, hvor dygtige vi er til at fastholde vores stramme økonomiske politik og dermed vores evne til at overbevise omverdenen om, at der er styr på økonomien.

Derfor skal vi holde fast i den stabilitetsorienterede økonomiske politik og den aktive beskæftigelsespolitik, som vi jo har gjort det siden 1993.

Når euroen så starter, vil de internationale investorer nøje vurdere de enkelte eurolandes offentlige finanser. Dermed er eurolandenes betalingsbalance ikke af samme betydning for investorerne, når de skal vurdere landenes kreditværdighed. Danmark er ikke i den situation; vi har en anden placering. Både vores betalingsbalance og vores valutapolitik vil tiltrække sig de internationale investorers fulde opmærksomhed.

Vi må derfor være med til fortsat at fastholde vores ambitioner i den økonomiske politik, og vi må overbevise vores omverden om, at det også er tilfældet i årene fremover.

Jeg har som en af medforfatterne til det nationale kompromis stadig den største respekt for ØMU-forbeholdene; det er uden for diskussion. Men som jeg sagde det indledningsvis: Forbeholdet udelukker naturligvis ikke, at vi i lyset af de forandringer, der er sket, siden det nationale kompromis blev indgået, må tage bestik af den ny situation.

Den samme debat ser vi i øvrigt så småt komme i gang i andre EU-lande, vi ser den blomstre i Storbritannien, og vi ser, at den så småt er på vej i Sverige.

Jeg forbeholder mig naturligvis til enhver tid friheden til at diskutere ØMU-spørgsmål åbent og direkte. Det kan føre til en folkeafstemning, som jeg allerede har sagt det, men den skal ikke komme, før tid er. Vi har tid nok. Vi skal tage debatten med sindsro og med åbenhed. Og det er helt afgørende for regeringen, at den danske befolkning er velunderrettet – har følt, at når tiden kommer, er den også grundigt informeret og har haft lejlighed til og mulighed for at sætte sig ordentligt ind i tingene, har fået vurderet og har fået vejret fordele og ulemper.

Derfor er det ikke her og nu og i dag, at vi skal beslutte hverken folkeafstemning eller tidspunkt for folkeafstemning. Først skylder vi befolkningen ordentlig, redelig oplysning om euroen, fordele og ulemper.

Og dernæst skal vi have en bred folkelig debat om alle de store spørgsmål, der melder sig: Hvad betyder euroen for Danmark? For danske virksomheder? For den enkelte borger? Hvad betyder det danske forbehold for Danmarks placering i det europæiske økonomiske samarbejde? Hvordan tackler vi inden for det euro-